

สำเนา

ที่ สม ๐๐๐๑/๑๖๓๗

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๑๒๐ ชั้น ๗ อาคารบี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ข้อเสนอแนะต่อข้อยกเว้นในมาตรา ๓ ตามร่างพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ.

กราบเรียน สำเนาเรียงดังรายชื่อแนบท้าย

สืบเนื่องจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับข้อร้องเรียนจากภาคีเครือข่ายหลายภาคส่วนเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ซึ่งผ่านการพิจารณามีมติเห็นชอบจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ และเตรียมการที่จะเสนอเข้าที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาในขั้นตอนต่อไป โดยเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้มีเนื้อหาสาระในบางประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา ๓ ที่กล่าวถึง “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ” หมายความว่า การกระทำหรือไม่กระทำการใดอันเป็นการแบ่งแยก กีดกัน หรือจำกัดสิทธิประโยชน์ใดๆ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมโดยปราศจากความชอบธรรม เพราะเหตุที่บุคคลนั้นเป็นเพศชายหรือเพศหญิงหรือมีการแสดงออกที่แตกต่างจากเพศโดยกำเนิด เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลทางวิชาการ ทางศาสนา หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ” ทั้งนี้ การกำหนดข้อยกเว้นดังกล่าวนี้หลายฝ่ายมีข้อวิตกกังวลว่าจะเป็นการนำไปสู่การเลือกปฏิบัติโดยผลทางกฎหมายได้ในอนาคต

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงได้จัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นเรื่อง “ข้อยกเว้นในมาตรา ๓ ตามร่างพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. เลือกปฏิบัติ?” โดยมีตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ผู้แทนชุมชน รวมถึงประชาชนทั่วไปสนใจเข้าร่วมประชุมกว่า ๑๗๐ คน ซึ่งจากการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม สรุปเป็นประเด็นหลักๆ ได้ ๓ ประเด็น ดังนี้

๑) ควรมีการทบทวนประเด็นข้อยกเว้นในมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. อย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงหลักแนวคิดความเท่าเทียมเสมอภาคที่เป็นกติกาสากล ประกอบกับบริบทวัฒนธรรมของสังคมไทย เพื่อป้องกันการเลือกปฏิบัติหรือการเอารัดเอาเปรียบ และไม่เป็นการเปิดช่องให้ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถใช้ดุลพินิจมากเกินไป

๒) การร่างกฎหมายนโยบายสาธารณะเพื่อสร้างสรรค์ให้สังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม

๓) ควรมีการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยได้รับภายหลังจากการนำเสนอรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศต่อที่ประชุมคณะทำงาน Universal Periodic Review (UPR) สมัยที่ ๑๒ ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ณ นครเจนีวา โดยเสนอให้ประเทศไทย

มีการทบทวนร่างพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ และยกเลิกข้อยกเว้นต่างๆ ในกฎหมายดังกล่าวซึ่ง อนุญาตให้มีการเลือกปฏิบัติ รวมทั้งให้เร่งรัดการยกร่างและรับรอง พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ เพื่อ ก่อให้เกิดการส่งเสริมและความเสมอภาคทางเพศอย่างแท้จริง ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการจัด การเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW)

ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความ เท่าเทียมเสมอภาคของบุคคลไว้ในมาตรา ๓๐ ดังนี้

“บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิง มีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อ ทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

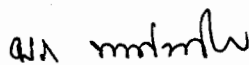
มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

และในบันทึกเจตนารมณ์แนบท้ายมาตรา ๓๐ มีการระบุว่า เพื่อกำหนดหลักความเสมอภาคและ การไม่เลือกปฏิบัติแก่บุคคลที่มีความแตกต่าง รัฐมีหน้าที่ในการขจัดอุปสรรคและส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและ เสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น โดยไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม อันเป็นหลักการสำคัญของศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์”

ในการนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้พิจารณาเห็นสมควรเสนอข้อคิดเห็นมายังท่าน เพื่อขอให้มีการพิจารณาทบทวนยกเลิกข้อความที่เป็นข้อยกเว้นตามมาตรา ๓ ในร่างพระราชบัญญัติความ เท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นช่องว่างในการเลือกปฏิบัติ และส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาค เท่าเทียมระหว่างเพศอย่างแท้จริงต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง



(ศาสตราจารย์ อมรา พงศาพิชญ์)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

โทรศัพท์ ๐๒ ๑๔๑ ๓๘๑๗ , ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๑๙

โทรสาร ๐๒ ๑๔๓ ๙๕๕๗

.....ร่าง
.....พิมพ์
.....ตรวจ

สำเนาเรียน

๑. นายกรัฐมนตรี
๒. ประธานรัฐสภา
๓. ประธานสภาผู้แทนราษฎร
๔. ประธานวุฒิสภา